

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 15C/265/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115231251
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Belanová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2017:1115231251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Belanovou v právnej veci žalobkyne: S. F., M.. XX.XX.XXXX, Q.: Q. XXX, XXX XX Q., proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, sídlo: Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa z a m i e t a.

II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Postúpením spisu z Okresného súdu Bratislava V dňa 16.09.2015 sa žalobkyňa svojou žalobou podanou pôvodne na Okresnom súde Ružomberok domáhala od žalovanej určenia neplatnosti rozhodcovskej zmluvy.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že žalobkyňa uzatvorila dňa 30.07.2012 so žalovanou Zmluvu o úvere č. 500100954 formulárového charakteru na ktorej základe žalovaná poskytla žalobkyňi úver vo výške 400 €. Poskytnutý úver vo výške 400 €, spolu s príslušným, bližšie neidentifikovaným poplatkom vo výške 392 €, t.j. čiastku celkovo vo výške 792 €, sa žalobkyňa zaviazala splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške po 66 € mesačne, počnúc od 15.08.2012, bezhotovostným prevodom na účet žalovanej ako veriteľa. Žalobkyňa v rovnaký deň, t.j. 30.07.2012, zároveň so Zmluvou uzavrela so žalovanou aj Rozhodcovskú zmluvu formulárového charakteru podľa ktorej spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeniek, zabezpečujúcich uvedenú Zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené na Stálom rozhodcovskom súde, alebo pre príslušným súdom Slovenskej republiky výlučne podľa výberu žalujúcej strany. Podľa názoru žalobkyne je táto Zmluva o úvere i rozhodcovská zmluva ako celok neudržateľná, pretože väčšina z klauzúl, ktoré sú jej súčasťou sú, podľa § 53 ods. 4, 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení, neprijateľné, a preto absolútne neplatné. Žalobkyňa, žiada preto určiť neplatnosť celej úverovej zmluvy, rozhodcovskej zmluvy a blakonkozmenky.

3. Predmetom tohto konania zostalo po právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Ružomberok č. k. 3C/50/2015 zo dňa 07.04.2015 určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zo dňa 30.07.2012.

4. Žalovaná sa k návrhu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 14.04.2015 a žiadala návrh v celom rozsahu zamietnuť. Dňa 30.07.2012 uzatvorili žalovaná ako veriteľ so žalobkyňou ako dlžníkom Zmluvu o úvere č. 500100954 na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 400.00 EUR, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť zvýšený o poplatok vo výške 392.00 EUR. Žalovaná žalobcu riadne oboznámila so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, pričom žalobkyňa pri podpise zmluvy

o úvere prehlásila, že sa oboznámila a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdila prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, t. j. sú vytlačené na zadnej strane každého rovnopisu zmluvy o úvere. Nakoľko žalobkyňa nie je spotrebiteľom, je zrejmé, že sa nemôže dovolávať spotrebiteľskej ochrany. Pri uzatváraní zmluvy sa súčasne zmluvné strany dohodli, že pre prípad ak by došlo k sporu vyplývajúceho zo zmluvy, uzatvoria nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu. Žalovaná so žalobkyňou pristúpili k podpisu samostatnej nevýhradnej rozhodcovskej zmluvy pri dotknutých zmluvách. Rozhodcovská zmluva je uzavretá platne, v zmysle ustanovenia § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, pričom ide o nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, pričom sa teda jedná o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemôže ísť o podmienku neprijateľnú v zmysle naznačovanom žalobkyňou. Žalovaná rovnako poukazovala na to, že žaloba je nedôvodná, nakoľko žalobkyňa nemá na určení neplatnosti rozhodcovskej zmluvy naliehavý právny záujem.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zmluva o úvere, rozhodcovská zmluva, všeobecné podmienky poskytnutia úveru rozsudok stáleho rozhodcovského súdu z 27.11.2013, oboznámil sa so žalobou, vyjadrením žalovanej z ktorých zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalobkyňa uzatvorila dňa 30.07.2012 so žalovanou Zmluvu o úvere č. 500100954 formulárového charakteru na ktorej základe žalovaná poskytla žalobkyňi úver vo výške 400 €. Poskytnutý úver vo výške 400 €, spolu s príslušným, bližšie neidentifikovaným, poplatkom vo výške 392 €, t.j. čiastku celkovo vo výške 792 €, sa žalobkyňa zaviazala splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške po 66 € mesačne, počnúc od 15.08.2012, bezhotovostným prevodom na účet žalovanej ako veriteľa. Žalobkyňa v rovnaký deň, t.j. 30.07.2012, zároveň so Zmluvou uzavrela so žalovanou aj Rozhodcovskú zmluvu, podľa ktorej spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeniek, zabezpečujúcich uvedenú Zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené na Stálom rozhodcovskom súde, alebo pre príslušným súdom Slovenskej republiky výlučne podľa výberu žalujúcej strany. Zo živnostenského oprávnenia z 28.11.2017 vyplynulo, že žalobkyňa v čase podpisu predmetných zmlúv vykonávala podnikateľskú činnosť. Rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu SR 07682/13 z 27.11.2013 bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť žalovanej sumu 1100,13 Eur vrátane príslušenstva.

7. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 cit. zákona na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti,

b) predávajúcim

1. podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby alebo jeho splnomocnenec,

2. fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny,

3. fyzická osoba, ktorá predáva vlastné použité výrobky, okrem potravín,

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (účinnom v čase poskytnutia úveru) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

8. Pokiaľ ide o určovací petit, ktorým žalobkyňa žiadala vysloviť neplatnosť rozhodcovskej zmluvy z 30.07.2012, v tomto smere podľa súdu absentuje naliehavý právny záujem žalobkyne na takomto určení. (podľa v čase podania žaloby platného ustanovenia §80 O.s.p) Pri skúmaní existencie právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba o určenie neplatnosti je vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobkyne, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude aj tak musieť nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobkyňa osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejedávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie) (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011). V danej veci, sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti rozhodcovskej zmluvy z dôvodu, že jej nie je jasná výška jej dlhu. Súd poukazuje na to, že v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ zák. č. 244/2002 Z.z. je popieranie platnosti rozhodcovskej zmluvy niektorým z účastníkom zákonom stanoveným predpokladom pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Túto možnosť žalobkyňa ale vôbec nevyužila. Z tohto dôvodu je požiadavka žalobkyne na určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy samostatným výrokom v tomto konaní nenaliehavá, keďže samotné popretie platnosti rozhodcovskej zmluvy už v rámci rozhodcovského konania samotnou žalobkyňou by potom v prípade včasného podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku postačovalo na to, aby súd následne rozhodoval o zrušení rozhodcovského rozsudku. Pri existencii právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodným účinne a správne zvoleným procesným nástrojom ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť práva a či nevyvoláva konanie, o ktorom budú musieť nasledovať ďalšie konania. Vzhľadom na uvedené, keď žalobkyňa nevyužila už v konaní pre rozhodcovským súdom svoje práva domáhať sa neplatnosti rozhodcovskej doložky, prípadne iniciovať zrušenie tohto rozhodnutia, čo by vzhľadom na to, že takéto rozhodnutie existuje bolo efektívnejším spôsobom bránenia práva žalobkyne, je zrejmé, že na predmetnej žalobe nemá žalobkyňa naliehavý právny záujem. Taktiež v konaní nebolo sporné, že na Okresnom súde Ružomberok iniciovala žalobkyňa samostatné konanie o neplatnosť úverovej zmluvy, v rámci ktorého ako predbežná otázka musí byť vyriešená aj platnosť resp. možná neplatnosť rozhodcovskej zmluvy. / Na dôvažok súd poukazuje aj na to, že v zmysle platnej právnej úpravy § 137 písm. d) CSP, táto nepripúšťa určovací žalobu o určenie právnej skutočnosti, iba ak to vyplýva z právneho predpisu, čo daný prípad nie je/.

9. Ako vyplynulo ďalej z vykonaného dokazovania, žalobkyňa uzatvorila so žalovanou zmluvu o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a v zmluve potvrdila, že úver je poskytnutý

na výkon podnikania, pričom v zmluve o úvere i rozhodcovskej zmluve je uvedené obchodné meno a IČO žalobkyne. Na základe uvedeného nemožno vyvodiť s ohľadom na definíciu spotrebiteľa v Občianskom zákonníku, v zákone o ochrane spotrebiteľa a v zákone o spotrebiteľských úveroch, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, príp. o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, a teda nemožno na daný vzťah aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, resp. o ochrane spotrebiteľa. Neobstojí argumentácia žalobkyne, že nešlo o poskytnutie úveru na výkon podnikania, nakoľko do zmluvného vzťahu vstupovala dobrovoľne a bolo jej povinnosťou oboznámiť sa so skutočnosťami, ktoré boli v zmluve uvedené ešte pred podpisom zmluvy. V konaní sa nepreukázalo, žeby žalobkyňa bola žalovanou uvedená do omylu pri podpise zmluvy o úvere ani zmluvy rozhodcovskej.

10. Súd napokon v žiadnom smere a v žiadnej časti nevyhodnotil rozhodcovskú zmluvu z 30.07.2012 za neplatnú, nakoľko ju nepovažoval za neurčitú a nezrozumiteľnú a individuálne nedojednanú. Žalobkyňa so žalovanou uzatvorili samostatnú Rozhodcovskú zmluvu, obsiahnutú na samostatnom dokumente. Rozhodcovská zmluva predstavuje samostatný dokument, ktorý je osobitne podpísaný žalobkyňou tak aj žalovanou. Žalobkyňa v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy nemala k jej obsahu žiadne výhrady. S rozhodcovskou zmluvou sa riadne oboznámila, jej ustanoveniam porozumela a túto skutočnosť na znak súhlasu potvrdila vlastnoručným podpisom. Žalobkyňa zároveň vyhlásila, že bola pred uzavretím rozhodcovskej zmluvy osobitne poučená o dôsledkoch jej uzavretia, k čomu pripojila svoj vlastnoručný podpis. V zmysle rozhodcovskej zmluvy sa žalovaná so žalobkyňou dohodli riešiť všetky spory vzniknuté z predmetných zmlúv úvere pred Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s alebo pred príslušným všeobecným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde. Je zrejmé, že strany uzatvorili nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu. Z toho dôvodu súd neaplikoval ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka podľa ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považuje najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, keď žalobkyňa nie je spotrebiteľom a zmluvné strany uzatvorili nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, v ktorej Čl. II ods. 1 obsahuje ustanovenie, ktoré hovorí o tom, že žalujúca zmluvná strana je oprávnená riešiť všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere buď pred rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky.

11. Z uvedených dôvodov, no primárne preto, že žalobkyňa v konaní nepreukázala naliehavý právny záujem na určovanom výroku súd žalobu zamietol.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v konaní plne úspešná, nakoľko jej v konaní žiadne trovy nevznikli, súd rozhodol tak, že jej nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I (§ 355 ods. 1 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné

súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z. z.).